

این سازمان اعتقاد دارد که شواهد حسابرسی کسب شده، برای اظهارنظر مشروط نسبت به صورتهای مالی، کافی و مناسب است.

همچنین این سازمان مسئولیت دارد به عنوان بازرگانی، موارد عدم رعایت مقررات مربوط به اداره صندوقهای بازنشستگی، پس انداز و رفاه کارکنان صنعت نفت، مفاد اساسنامه و نیز سایر موارد لازم را به هیئت امناء گزارش کند.

مبانی اظهارنظر مشروط

۴ - موارد عدم رعایت استانداردهای حسابداری در خصوص تهیه صورتهای مالی تلفیقی بشرح زیر است:

الف - اندازه‌گیری سرفلی ناشی از تحصیل سهام شرکتهای وابسته بر اساس ارزش دفتری دارایی‌ها بجای اندازه‌گیری بر اساس ارزش منصفانه خالص دارایی‌ها.

ب - مستثنی شدن تعدادی از شرکت‌های فرعی و وابسته (یادداشت توضیحی ۳-۶ صورتهای مالی) از تلفیق و یا اعمال ارزش ویژه به رغم وجود کنترل یا نفوذ قابل ملاحظه.

ج - تلفیق صورتهای مالی شرکت مدیران پیشکسوت همراه (با مسئولیت محدود) در صورتهای مالی تلفیقی علیرغم وجود اشخاص حقیقی به عنوان شرکاء شرکت.

د - تلفیق یا اعمال ارزش ویژه تعدادی از شرکت‌های گروه (یادداشت‌های توضیحی ۳-۲-۴ و ۳-۲-۵ صورتهای مالی) با سال مالی بیش از سه ماه قبل از پایان سال مالی صورتهای مالی صندوقها.

۵ - تهیه صورتهای مالی ۶ شرکت فرعی غیرمستقیم بر اساس استانداردهای حسابداری محلی.

با توجه به موارد فوق اعمال تعدیلاتی بر صورتهای مالی تلفیقی گروه ضروری است، لیکن تعیین آن در شرایط حاضر برای این سازمان میسر نمی باشد.

۵ - صورتهای مالی حسابرسی شده ۲ شرکت فرعی و ۵ شرکت وابسته در اختیار این سازمان قرار نگرفته است. مضاراً مدارک احراز مالکیت ۲۰ شرکت پوششی (تراستی) شرکتهای فرعی تاسیسات دریایی ایران و راهبران جوان آرمان به منظور اعمال کنترلهای موثر بر فعالیت شرکتهای مذکور ارائه نگردیده است. همچنین مانده دریافتنهای تجاری و غیرتجاری و

پیش پرداختها (جاری و سرمایه‌ای)، شامل مبالغ ۲۶۰۵۳ میلیارد ریال و ۸/۴ میلیون یورو و (صندوقها ۰۸۶ ر. ۴ میلیارد ریال) اقلام راکد و سنواتی است که بابت آنها مبلغ ۷۱۷۵ میلیارد ریال ذخیره در صورتهای مالی منظور شده است. مضافاً بهای تمام شده پروژه فاز های ۹ و ۱۰ پارس جنوبی شرکت فرعی مهندسی و ساختمانی صنایع نفت (کارفرما شرکت ملی نفت ایران) شامل مبلغ ۲۸۵ میلیارد ریال برآورد مخارج رفع نواقص است که مدارک مربوط به کفایت آن به این سازمان ارائه نشده است. همچنین علیرغم اتمام عملیات مربوط به بخش مشترک پروژه مذکور با شرکت GS کره جنوبی (سهم شرکت فرعی ۳۵ درصد) نتیجه آن مشخص نگردیده است. مضافاً صحت ارزشیابی مبلغ ۰۷۰ ر. ۱ میلیارد ریال از موجودیهای سرمایه‌ای فازهای ۲۰ و ۲۱ پارس جنوبی (مربوط به شرکت فرعی مهندسی و ساختمان صنایع نفت) و اثبات مصرف و یا وجود آنها بدلیل عدم دسترسی به مدارک قابل اتکا برای این سازمان میسر نگردیده است. با توجه به مراتب فوق در نبود مدارک کافی تعیین آثار احتمالی ناشی از موارد یاد شده بر صورت‌های مالی مورد گزارش، امکان پذیر نگردیده است.

۶ - پاسخ تائیدیه‌های درخواستی درخصوص دریافت‌های تجاری و غیرتجاری و پیش‌پرداخت‌های گروه جمعاً به مبلغ ۳۷۲۶ میلیارد ریال، پرداخت‌های تجاری و غیرتجاری و پیش‌دریافت‌های گروه جمعاً به مبلغ ۸۱۵۸ ر. فقره حسابهای بانکی داخلی و خارجی شرکتهای گروه و ۱ فقره تسهیلات مالی دریافتی شرکت تأسیسات دریایی ایران و صورت تطبیق حسابهای فیما بین شرکت‌های فرعی گروه با شرکت ملی نفت ایران (کارفرما اصلی برخی از پیمانها) تا تاریخ این گزارش واصل نگردیده است. مضافاً شرایط لازم جهت ارسال تاییدیه برای مبلغ ۵۶۶ میلیارد ریال (فروش ۵۶۲/۵ میلیون یورو حواله یورو با نرخ ۹۰۶۵ ریال) از طرف شرکت راه اندازی و بهره برداری صنایع نفت (فرعی شرکت اهداف)، برای این سازمان فراهم نشده است. همچنین تائیدیه‌های دریافتی در ارتباط با دریافت‌های تجاری و غیرتجاری و پیش‌پرداخت‌های گروه جمعاً حاکی از مبالغ ۷۲۶۰ ر. ۷ میلیارد ریال، ۱۳/۲ میلیون یورو و ۵۶۴ میلیون دلار و نیز پرداخت‌های تجاری و غیرتجاری و پیش‌دریافت‌های گروه جمعاً حاکی از مبلغ ۸۰۴۵ ر. ۸ میلیارد ریال و بانک پارسیان در ارتباط با تسهیلات مالی صندوقها حاکی از مبلغ ۵۳ میلیون یورو مغایرت نامساعد نسبت به مانده‌های متناظر طبق دفاتر می باشد. تعیین آثار مالی احتمالی ناشی از دریافت تاییدیه‌های واصل نشده و رفع مغایرات مذبور بر صورت‌های مالی مورد گزارش در شرایط حاضر برای این سازمان میسر نمی باشد.

۷ - ذخیره مالیات عملکرد سال‌های ۱۳۹۵ و ۱۳۹۶ تعدادی از شرکتهای گروه و سال ۱۳۹۷ شرکتهای گروه براساس سود ابرازی محاسبه و در صورتهای مالی منظور شده است. مضافاً مالیات عملکرد سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۶ لغایت ۱۳۹۶ تعدادی از شرکتهای فرعی بر اساس برگهای تشخیص و قطعی مالیاتی مبلغ ۴۸۷۴ میلیارد ریال (صندوقها ۲۷۵ میلیارد ریال) بیش از ذخیره منظور شده در دفاتر تعیین شده و مالیات تکلیفی سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۴ شرکتهای گروه براساس برگهای تشخیص و رأی هیئت حل اختلاف مالیاتی جماعت به مبلغ ۲۱۵ میلیارد ریال و اصل و جرائم مالیات و عوارض ارزش افزوده سال‌های قبل شرکتهای گروه جماعت به مبلغ ۳۷۲۹ میلیارد ریال (صندوقها ۲۲۶ میلیارد ریال) از سوی سازمان امور مالیاتی مورد مطالبه قرار گرفته که عدتاً به دلیل اعتراض به مبالغ اعلامی ذخیره ای بابت آنها در صورتهای مالی منظور نشده است. از طرفی مالیات و عوارض ارزش افزوده سال ۱۳۹۵ تا ۱۳۹۶ مورد گزارش صندوقها مورد رسیدگی سازمان امور مالیاتی قرار نگرفته است. با توجه به مرتب فوق و با در نظر گرفتن هزینه‌های قابل قبول و سایر مقررات مالیاتی، احتساب ذخیره اضافی ضروری است، لیکن تعیین مبالغ قطعی آن منوط به رسیدگی و اعلام نظر نهائی ادارات مالیاتی مربوط میباشد.

۸ - دریافتني‌های تجاری و غيرتجاري شامل مبلغ ۱۶۳۱ میلیارد ریال (معادل ۵۰ میلیون دلار پیش پرداخت قرارداد مورخ ۱۳۸۹/۳/۲۵ پروژه حفاری فاز ۱۴ پارس جنوبی و مبلغ ۲۰ میلیون یورو اوراق مشارکت نقد شده بابت تضمین تسهیلات دریافتی از بانک اقتصاد نوین توسط شرکت مذکور) طلب از شرکت گلوبال پتروتک دبی (شرکت وابسته به شرکت فرعی مهندسی و ساخت تاسیسات دریایی ایران) است که عملیات اجرایی آن پس از ارایه ۴ فقره صورت وضعیت (۱۶ درصد پیشرفت فیزیکی) در سال ۱۳۹۰ متوقف و شرکت فوق ضمن عدم ایفاده تعهدات، در تاریخ ۱۳۹۳/۰۹/۰۵ اعلام قطع همکاری نموده است. شرکت فرعی بدون انجام پیگیری‌های لازم در خصوص وصول مطالبات و نیز جرائم ناشی از عدم اجرای تعهدات قراردادی، در سال‌های قبل مبلغ ۲۳۶ میلیارد ریال ذخیره مطالبات مشکوک الوصول در حسابها منظور نموده است. ضمناً مبلغ ۱۵ میلیون یورو اوراق مشارکت ارزی شرکت فرعی یاد شده بابت اخذ ضمانت نامه حسن انجام کار پیمان (پروژه لایه‌های نفتی) شرکت وابسته مذکور نزد بانک ملت وثیقه شده است. با توجه به مرتب فوق چگونگی بازیافت مطالبات یاد شده برای این سازمان مشخص نشده است.

- ۹ طبق قرارداد مشارکت مورخ ۱۳۸۵/۱۲/۲۶، شرکت فرعی مهندسی و ساخت تاسیسات دریایی ایران با بانک اقتصاد نوین شعبه آفریقا مبلغ ۵۷ میلیون دلار تسهیلات دریافت و بابت خرید یک دستگاه دکل حفاری دریایی پرداخت گردیده است. طبق توافق سه جانبی در سال ۱۳۸۷ بین شرکت فرعی، بانک مذکور و شرکت اورینتال اویل کیش، با تغییر واحد پول از دلار به یورو (مبلغ ۴۳/۳ میلیون یورو) تسهیلات مذکور ابتدا به شرکت اورینتال اویل کیش (شرکت وابسته) و سپس طی صلح نامه به شرکت اورینتال اویل شارجه (شرکت وابسته) منتقل شده است. همچنین طبق تاییدیه دریافتی از بانک مذکور، شرکت مهندسی و سرویس‌های حفاری اورینتال کیش (شرکت وابسته) نیز طبق قرارداد منعقده با آن بانک در سال‌های قبل مبلغ ۵۲۰ میلیارد ریال تسهیلات برای خرید یک دستگاه دکل حفاری دریایی (تحت نام اورینتال ۱) دریافت نموده که بر اساس صلح نامه در سال‌های قبل، دکل مذکور در اختیار شرکت گلوبال پترو تک دبی (شرکت وابسته) قرار گرفته است. طبق آخرین تاییدیه دریافتی از بانک اقتصاد نوین در (اسفند ۱۳۹۵) مانده بدھی شرکت اورینتال اویل کیش مبلغ ۱۱۲/۹ میلیون یورو و مانده بدھی شرکت مهندسی و سرویس‌های حفاری اورینتال کیش تا پایان تیر ۱۳۹۵ با احتساب متغیرات مبلغ ۲۰۵۰ میلیارد ریال اعلام شده است. این در حالی است که فرآیند نقل و انتقالات یاد شده در دفاتر شرکت‌های مذکور منعکس نگردیده است. شایان ذکر است بابت تسهیلات دریافتی دو شرکت وابسته اخیر الذکر مبلغ ۸۸۵ میلیارد ریال چک و سفته توسط شرکت فرعی مذکور وثیقه گذاشته شده که با توجه به دارا بودن صرفاً ۴۹ درصد سهام شرکت‌های وابسته مذکور، توجیهات لازم درخصوص ترهیف این میزان از وثایق ارائه نگردیده است. در نبود مدارک مورد لزوم، تعیین آثار مالی احتمالی ناشی از موارد فوق بر صورت‌های مالی تلفیقی گروه برای این سازمان میسر نمی‌باشد.

- ۱۰ به شرح یادداشت توضیحی ۱-۶-۱۸ صورتهای مالی، پیش پرداخت‌های سرمایه‌ای شامل مبلغ ۱۳۲ میلیارد ریال (معادل ۱۳۲ میلیون دلار) بابت خرید ۱۵ دستگاه دکل حفاری خشکی و ۶ دستگاه دکل حفاری دریایی (مبلغ قراردادها جمماً ۱۴۶۰ میلیون دلار) از شرکت چینی Basswood توسط شرکت فرعی مهندسی و ساخت تاسیسات دریایی ایران است که به رغم شروع مراحل ساخت برخی دکل‌ها، به دلیل وجود اختلافات فی‌مابین منجر به توقف ساخت آنها شده و تنها دو دستگاه آماده تحويل است. با توجه به مفاد قراردادهای فی‌مابین، در صورت فسخ قراردادها، ۱۳۲ میلیون دلار پیش پرداخت، قابل استرداد نبوده و خریدار هم حقی برای مطالبه آن ندارد. لازم به ذکر است بر اساس نامه مدیر عامل وقت شرکت فرعی به این سازمان در تاریخ ۱۳۹۴/۴/۳ طرف چینی در مذاکرات حضوری از بابت فسخ قراردادها مبلغ ۷۹۵

میلیون دلار خسارت اعلام نموده است لیکن طبق نظر حقوقی موسسه Eversheds انگلستان، مورور زمان برای طرح ادعای خسارت احتمالی از طرف فروشنده طبق قوانین کشور انگلستان که حاکم بر قراردادهای فوق می باشد ۶ سال بوده که مدت آن به جزء دو مورد از قراردادهای مذکور سپری شده و مبلغ مورد ادعای احتمالی فروشنده ۸۵ میلیون دلار خواهد بود. ضمناً بنا بر ادعای شرکت فرعی مذاکراتی با شرکت مذکور صورت گرفته که حاکی از حل و فصل موضوع در قالب تحويل دو دستگاه دکل حفاری دریایی که بهای یکی از آنها از محل پیش پرداخت فوق و بهای یک دستگاه دیگر از محل منابع ارزی شرکت فرعی (اهداف) تامین خواهد شد. همچنین پاسخ تأییدیه درخواستی از شرکت چینی مزبور تا تاریخ این گزارش واصل نشده است. به دلیل نبود مدارک لازم، تعیین آثار مالی احتمالی ناشی از موارد مذکور بر صورت‌های مالی تلفیقی گروه برای این سازمان امکان پذیر نمی باشد.

۱۱- با توجه به یادداشت توضیحی ۲۵-۲ صورت‌های مالی، مخارج تحقق یافته انباسته پیمان NGL۲۱۰۰ در شرکت فرعی مهندسی و ساختمان صنایع نفت تا پایان سال مالی مورد گزارش مبلغ ۵۸۸۸ میلیارد ریال (شامل مبلغ ۴۳۵ میلیارد ریال هزینه‌های مالی واداری تخصیص یافته) است که بعلت نامشخص بودن ماحصل پروژه، از این بابت سود و زیان شناسایی نشده است. طبق شواهد موجود در رابطه با اجرای پروژه مذکور، کارفرمای پروژه تغییر یافته و توافقنامه با کارفرمای جدید (شرکت پترو پالایش دهلران) امضاء شده، لیکن مستنداتی درخصوص اجرایی شدن توافقنامه مزبور و پذیرش مخارج انجام شده قبلی، از طرف کارفرمای جدید ارائه نگردیده است. مضافاً مخارج باقیمانده اجرای پروژه برآورده نشده است. با توجه به مراتب فوق، صحت تخصیص هزینه‌های مذکور و نحوه بازیافت مخارج انجام شده و آثار مالی احتمالی ناشی از آن بر صورتهای مالی تلفیقی گروه برای این سازمان احراز و مشخص نگردیده است.

۱۲- طبق استانداردهای حسابداری، طرھای مزایای بازنشستگی ملزم به انجام ارزیابی مبتنی بر اکچوئری، حداقل هر ۳ سال یکبار می‌باشد. در این خصوص با توجه به سپری شدن مدت ۳ سال از ارزیابی قبلی، ارزیابی جدید انجام نشده و در صورت‌های مالی افشا نگردیده است. شایان ذکر است که به شرح یادداشت توضیحی ۴۲-۶ صورتهای مالی بر اساس محاسبات انجام شده در پایان اردیبهشت سال ۱۳۹۵ ارزش خالص دارایی‌ها مبلغ ۳۳۰ میلیارد ریال، تعهدات مبلغ ۳۵۴ میلیارد ریال و مزاد منابع نسبت به تعهدات مبلغ ۱۱۹۷۱ میلیارد ریال است.

